

Koldingbogen

ÅRSTAL: 1991

FORFATTER: Line Jørgensen

TITEL: Sidst ind – først ud.

KORT RESUME: Forfatteren om sine erfaringer som kvindelig lærer i Kolding i 1930'erne.

Sidst ind – først ud

Af Line Jørgensen

I disse år hører vi ofte ordene: »sidst ind – først ud« i forbindelse med afskedigelse.

Men ak, den regel er ikke ny, den eksisterede også i Kolding for 60 år siden. Og også den gang fik det menneskelige konsekvenser for dem, det ramte. Det handler det følgende om.

Jeg blev dimitteret i 1928 fra Haderslev Statsseminarium. Min forlovede var blevet dimitteret i 1927 og havde straks fået plads på Kolding Realskole. Jeg blev lovet ansættelse året efter. Alt var således lutter idyl. Da jeg blev færdig, giftede vi os – og blev kolleger på Kolding Realskole.

Men tingene ændrede sig. På et lærermøde i 1930 sluttede skolebestyreren med, at da elevtallet dalede, skulle der spares – og bruges færre lærere. Og mig, den sidst ansatte, var der ikke mere brug for! Dermed sluttede to gode lærerige år på Kolding Realskole.

Efter dette søgte min mand over til Kolding Kommuneskole og fik arbejde. Jeg søgte ved Kolding Døtreskole og fik timer der – men de kæmpede også med økonomien. Jeg fik 1 kr. i timen i underskolen, 2 kr. i mellemskole- og realklassen. Da vi havde fået et barn og måtte have hjælp, blev det til underskud. Så hvor nødig jeg end ville, måtte jeg slippe det arbejde.

Jeg følte arbejdsløsheden meget tung. Jeg havde ønsket den uddannelse, virkelig sat noget ind på at få den – og jeg havde læsegæld. Endvidere kom den tanke gang på gang: »Du må jo ikke være dygtig nok«.

I mit sind levede jeg meget intenst med i skolens dag – og forsøgte da også at få arbejde ved Kommuneskolen, skønt det forlød, at gifte lærerinder tog brødet fra

lærere, som var forsørgere. Jeg kunne godt se, at det var svært for en forsøger ikke at kunne få arbejde. Men alligevel føltes det diskriminerende.

Jeg gik så til skolekommissionsformanden. Han ville end ikke se mine papirer, men sagde: »Jeg er nu mere interesseret i Deres mand«.

Dengang var sognets præst altid medlem af skolekommissionen. Til ham gik jeg også. Han kiggede på mig, var venlig, men sagde så: »Jeg tror også, jeg vil sende min kone ud og søge embede!« Det slog hovedet på sømmet. Jeg søgte ikke mere, men samlede mig om hjem og børn.

Der gik mange år – men i 1947 var der pludselig mange børn i Kolding, og skolevæsenet søgte vikarer. Jeg meldte mig og blev antaget.

Starten var svær, det kunne nok ikke være anderledes, selvom jeg blev godt modtaget af inspektør og lærerpersonale. Jeg var meget famlende og ængstelig for ikke at slå til efter de mange år. Det sad dybt i mig.

Jeg fik mange gymnastiktimer, og i det smukke efterår i 1947 stod jeg mange timer på boldbanen. Langsomt kom jeg ind i det igen, og efter et lærerdødsfald blev jeg allerede 1. november forfremmet til timelærer og overtog en mønsterklasse.

Det var vidunderligt at være i gang – og 1. maj 1948 blev jeg fast ansat ved Kolding Kommune. Jeg deltog i flere kurser og hørte professor Spelling tale om hjælpeskolen og dens børn. Han sagde blandt andet: »De dygtige elever skal nok klare sig, det er sværere for de svage«.

I 1949 blev Koldings hjælpeskole, Blæsbjergskolen,

oprettet. Min inspektør spurgte, om nogen ville melde sig til dette arbejde – og det ville jeg. Hvad jeg heller ikke nogensinde fortrød. Det blev til mange gode arbejdsår på Blæsbjergskolen, den senere Parkskole.

Og først da, efter disse mange år, fandt jeg frem til en plads, som var min, og som kunne genskabe min faglige tro på mig selv. Oplevelserne fra 1930'erne var ikke sådan at ryste af sig.

Blæsbjergskolen. Foto fra 1976.